

Úrady dostali lepšiu možnosť utajovať informácie

BRATISLAVA 3. mája (SITA) - Nový zákon o ochrane utajovaných skutočností, ktorý platí od 1. mája, uľahčuje podľa právnika Petra Wilflinga zo združenia Občan a demokracia úradom možnosť utajovať informácie. "Nová právna norma im dáva veľké možnosti rozhodnúť o tom subjektívne," uviedol pre agentúru SITA. Ako pripomenul, doteraz boli platné jednotne stanovené podrobné zoznamy utajovaných skutočností, no nové nariadenie vlády účinné spolu so zákonom stanovilo 21 široko formulovaných oblastí, v rámci ktorých môžu byť informácie utajené ako utajované skutočnosti. Úrady teda už nebudú viazané jednotne stanoveným zoznamom. Zdôraznil, že bude záležať na Národnom bezpečnostnom úrade a na občanoch, aby dostatočne kontrolovali, či úrady neutajujú aj informácie, ktoré by mali byť verejné.

Zákon a nové nariadenie vlády však na druhej strane obsahujú aj ustanovenia, ktoré by mali pomôcť zabezpečiť dostupnosť informácií dôležitých pre občanov. Právna norma totiž výslovne stanovuje určité druhy informácií, ktoré nemôžu byť utajovanými skutočnosťami. Ide napríklad o informácie o nezákonnom postupe alebo rozhodnutiach úradov, závažnom ohrození alebo poškodení životného prostredia, života a zdravia alebo nehospodárnom a neefektívnom nakladaní s verejnými prostriedkami. Nariadenie vlády stanovuje, že zoznam utajovaných skutočností vydaný každým úradom je verejný. Verejným by malo byť aj odôvodnenie, prečo je potrebné utajiť jednotlivé druhy informácií v zoznamoch.

Podľa riaditeľa internetového denníka Changenet.sk Norberta Brázdu „úrady by mali iniciatívne zverejniť zoznamy utajovaných skutočností vrátane zdôvodnenia, prečo majú byť jednotlivé druhy informácií utajované.“ Iniciatívne zverejnenie zoznamov považuje za lepšie riešenie aj Wilfling, ktorý pripomenul, že ak to úrady neurobia, budú musieť zoznam poskytnúť každému žiadateľovi osobitne. Ako podotkol, prehnané a nerozumné utajovanie informácií zo strany úradov môže viesť k absurdným situáciám. "Ak by úrad chcel utajiť aj takú informáciu, pri ktorej potreba utajenia v záujme štátu v skutočnosti neexistuje, aj samotný úrad by potom musel takúto informáciu prísne chrániť ako utajovanú skutočnosť," podotkol.

[3. 5. 2004 15:02:00]